

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neprankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list "Edinost". Tisk tiskarne "Edinost", vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave šte. 11-57.

Naročnina z naša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
Za tri mesece 6.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke "Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev. Zastavice številke po 10 vinarjev.

Oglašni se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglašni trgovci in obrtniki mm po 10 vln. Osmrtice, zahvale, poslanice, oglašni denarnih zavodov mm po 20 vln.

Oglašni v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mali oglašni po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema inšerati oddelček "Edinosti". Naročniki in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi "Edinosti". — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 841.552

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijansko bojišče. — Napad italijanske brigade na doberdobsko planoto zavrnjen. Sicer na soški fronti le topovski boji. V Judikarijah delovanje sovražnika popustilo.

Srbsko bojišče. — Naše čete zasedle Korito in Rožaj in ujele v tem ozemlju nad 6100 mož in uplenile 40 topov.

Rusko bojišče. — Mestoma topovski boji. Sicer nobenih posebnih dogodkov. Slabejši ruski napadi pri Varšunskem jezru in južno Pinska odbiti.

Zapadno bojišče. — Pri Nieuw Chapellu napadi Angležev odbiti. V Vogezih boji med patruljami.

Turška bojišča. — Boji med Turki in Angleži pred Kutelamaro. Na kavkaški fronti nobenih posebnih dogodkov. Na dardanelski fronti v splošnem topovski dvoboji in boji z bombami.

Razno. — Sklicanje hrvaškega sabora. — Nova pogajanja med entento in Grško. — Viharna debata v italijanski zbornici.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 12. (Kor.) Uradno se objavlja: 12. decembra 1915, opoldne.

V oddelku doberdobske planote je ena italijanska infanterijska brigada napadla naše postojanke jugozapadno Sv. Martina. Bila je odbita in je imela velike izgube. Sicer je bil na vsej jugozapadni fronti, izvzemši posameznih topovskih bojev, mir. Tudi v Judikarijah je delovanje sovražnika popustilo.

Nomestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Srbsko bojišče.

DUNAJ, 12. (Kor.) Uradno se objavlja: 12. decembra 1915, opoldne.

Naša ofenziva proti severovzhodni Črnogorski je dovela včeraj do zasedenja Korita in Rožaja in do bojev z zadnjimi oddelki 12 km zapadno Peči. V teh uspešnih bojih smo ujeli 6100 mož in uplenili med Pečjo in Rožajem 40 srbskih topov.

Nomestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BERLIN, 12. (Kor.) Veliki glavni stan, 12. decembra 1915.

V albanskih mejnih gorovjih zasledujejo avstrijske kolone so v zadnjih dveh dneh ujele nad 6500 ujetnikov in razpršencev. Med Rožajem, ki je bil zavzet včeraj, in Pečjo je ostavil sovražnik včeraj 40 topov. Po odločilnem porazu, ki ga je prizadela armada generala Todorova s celotno vrsto drznih in krepkih napadov tekom zadnjih dni Francozom in Angležem, se nahajajo slednji v žalostnem stanju umikanja proti grški meji in preko nje. Izgube sovražnika na ljudeh, orožju in materijalu vseh vrst so po poročilih našega zaveznika izredno velike.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOFIJA, 11. (Kor.) Agence Tel. Bulgare poroča: V poročilu generalnega štaba z dne 9. decembra je popraviti, da so pri kolodvoru v Hudovem bolgarske čete uplenile Francozom 5000 zabojev patron.

SOFIJA, 11. (Kor.) Bolgarske čete so bile, ko so odkorakale v Ohridu, sprejete z nepopisnim navdušenjem. Vse prebivalstvo je šlo četam naproti ter jih je obšlo s cvetjem in vencji. Mnogi so jokali veselja.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 12. (Kor.) Uradno se objavlja: 12. decembra 1915, opoldne.

Mestoma topovski boji. Nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 12. (Kor.) Veliki glavni stan, 12. decembra 1915.

Slabejše ruske sile, ki so tipale v ozemlju Varšunskega jezera (južno Jakobova) in južno Pinska proti našim postojankam, so bile odbite.

Vrhovno armadno vodstvo.

Vpoklic letnika 1897. na Ruskem.

PETROGRAD, 11. (Kor.) Carjev ukaz odreja vpoklic v letu 1897. rojenih rekrutov za začetek leta 1916.

Obsodba poveljnika Kovna.

PETROGRAD, 11. (Kor.) Poveljnik trdnjave Kovno je bil od dvinskega okolišča od priznanju olajševalnih okoliščin obsojen na izgubo vojaških častnih pravic in osebnih pravic in na 15 let zapor, ker ni vzdržal reda v trdnjavi in jo je predčasno zapustil.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 12. (Kor.) Veliki glavni stan, 12. decembra 1915.

Zapadno Nieuw Chapella (južno Lilla) se je polzkuš manjšega angleškega oddelka, da bi vdrl v našo postojanko, ponesrečil pred našimi ovirami.

V Vogezih posamezni nepomembni boji med patruljami.

Vrhovno armadno vodstvo.

Načelnik francoskega generalnega štaba general Castelnau.

PARIZ, 11. (Kor.) General Joffre je doletel za načelnika generalnega štaba generala Castelnaua.

Odhod Kitchenerja in Greya iz Pariza.

PARIZ, 11. (Kor.) Lord Kitchener in državni tajnik Grey sta zapustila Pariz.

Povratak generala Porro iz Pariza.

LUGANO, 11. (Kor.) General Porro se je iz Pariza, kjer se je udeležil posvetovalnj vojnega sveta četverosporzuma, povrnil v Italijo. O rezultatu posvetovalnj poročajo listi, da se je dosegel popoln sporazum, vendar so ta poročila malo zanesljiva in tudi negotova glede bistvene vsebine.

Umorstvo »Baratonga«.

LONDON, 10. Tiskovni urad sporoča, da tvorijo okoliščine, pod katerimi je posadka parnika »Baratong« v avgustu 1915. uničila nemški podmorski čoln ter usmrtila njegovo moštvo, predmet konference med Anglijo in Združenimi državami. — Britska vlada zato sedaj ne bo nič objavila ter zavrača samo negotove obdolžitve državnega kancelarja.

Velika eksplozija v pirotehnični delavnici v Le Havru.

LE HAVRE, 11. (Agence Havas). — Močna eksplozija je nastala danes zjutraj v pirotehnični delavnici belgijske vlade. Podrobnosti manjkajo. Škoda je znatna, število žrtev precejšnje. Delavnice se nahajajo tri kilometre od mesta na ozemlju občine Gravelle St. Honorine.

PARIZ, 11. (Kor.) O eksploziji v Le Havru se poroča dalje: Eksplozija je nastala ob triletni do deset v nekem prostoru za napolnjevanje granat. Delavci so bili ob tem času na delu. Že napolnjene granate so tudi eksplodirale s tako silo, da so se razbila vrata in okna vseh sosednjih hiš.

Polnočnemu se ni bilo moglo, približati se mestu katastrofe. Škoda se še ne da pregledati. Večina delavcev je bilo Belgijcev.

LE HAVRE, 11. (Kor.) Do polnoči so izvele iz razvalin pirotehnične tovarne 110 mrtvih, med njimi 107 Belgijcev. Število ranjenih še ni dognano.

LE HAVRE, 11. (Kor.) Po poročilih listov znaša število pri eksplozijski katastrofi ranjenih približno tisoč. Število mrtvih je razmeroma majhno.

Torpedirani parniki.

ATENE, 11. (Reuterjev urad.) Po uradnih poročilih je bil grški parnik »Dimitrios Coulandris« 150 milj pred Aleksandrijo torpediran po nemškem podmorskem čolnu. Posadka je zapustila ladjo v čolnih, ki jih je vlekel podmorski čoln. Neki angleški parnik, ki je bil na potu v Aleksandrijo, je vzel ponesrečence na krov, toda bil je torpediran po istem podmorskem čolnu. Posadko je vzel na krov neki drug angleški parnik ter jo spravil na suho.

LONDON, 11. (Kor.) Lloyd's poročajo: Angleški parnik »Busiris« je bil potopljen. Posadka je bila izkrcana v Aleksandriji.

Ustavljen nevtralen parnik.

AMSTERDAM, 11. (Kor.) Holandski parnik »Frisia« je bil na povratku iz Buenos Airesa v Dealu ustavljen ter mu je bila vzeta s krova nizozemska pošta, ker se je sumilo, da se nahajajo med to pošto pošiljke za Nemčijo. Neka žena je bila aretirana radi suma špijonaže.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 11. (Kor.) Iz glavnega stanja se javlja: Fronta v Iraku: Vsled energičnega napada so se naše čete polastile prednjih sovražnih postojank pri Kutelamari. Sovražnik se je umaknil v glavno postojanko. Sovražne izgube v tem oddelku znašajo nad 700 mož, dočim ne iznašajo naše izgube niti 200 mrtvih in ranjenih.

Kavkaška fronta: V oddelku Mila smo odbili napad na naše postojanke z izgubami sovražnika. — Dardanelska fronta: Pri Anaforti se je nadaljeval običajni topovski dvoboj. Naša artiljerija je dvakrat zadela neko sovražno ladijo, trikrat pa neko oklopnico v zalivu Kemikli. Tri križarke in artiljerija na kopnem, ki so streljale neprestano nad eno uro, so povzročile le neznatno škodo. Naša artiljerija je odgovarjala na ogenj, zadela dvakrat neko križarko, ki se je morala oddaljiti in razrušila sovražno postransko postojanko pri Kanli Sirtu. Pri Seddi Bahu je naša artiljerija v noči od 9. na 10. t. m. preprečila sovražniku izstreljevanje torpedov in razrušila sovražne postojanke za metanje bomb. Dne 10. t. m. metanje bomb in topovskij ogenj proti vsem našim postojankam. Odgovarjali smo krepko in prisilili sovražne baterije nasproti levemu krilu k molku.

Položaj v Indiji.

KOELN, 11. (Kor.) »Kölnische Zeitung« poroča iz Kopenhagana: Po uradnih ruskih poročilih iz Tokija je japonski minister za zunanje zadeve sporočil časopisju, da je položaj v Indiji vzemirljiv. Vlada ima sigurne dokaze, da Hindi, ki so bili izgnani iz Japonske, hujšajo prebivalstvo.

Nov korak entente pri Skuludisu.

MILAN, 11. (Kor.) »Corriere della Sera« poroča iz Aten, da so izvršili zastopniki četverozveze včeraj nov važen korak pri ministrskem predsedniku Skuludisu.

Grški ministrski svet.

ATENE, 11. (Kor.) Poslaniki entente so se podali včeraj k ministrskemu predsedniku Skuludisu. Takoj nato se je vršil ministrski svet. Domneva se, da gre za nov korak entente.

Francoski poslanik v Atenah v avdijenci pri grškem kralju.

ATENE, 11. (Kor.) Francoski poslanik je bil sprejet od kralja v avdijenci.

Položaj med Grško in entento.

ATENE, 12. (Kor.) Sedanje razmerje med Grško in ententnimi državami je sledeče: V vojaškem oziru zahtevajo entente države nujno rešitev glede defenzive kakor tudi glede drugih odredov, potrebnih vsled umikanja. Grška bo morala ugoditi

zahtevanim olajšavam. Tozadevna pogajanja se vrše v Solunu in sicer med generaloma Sarraillom in Rhallisom. Diplomacija ententnih držav je izključno na stališču Sarraillovega naziranja.

Odpoklic nemških atašeev v Združenih državah.

BEROLIN, 11. (Kor.) New-Yorški zastopnik Wolffovega urada poroča po brezžičnem brzojavu: Associated Press doznava iz Washingtona, da je državni tajnik Lansing uradno izjavil, da se opira prošnja za odpoklic nemških atašeev pl. Boy-Eda in pl. Papena njuno vojaško delovanje. Predsednik da popolnoma odobrava Lansingov ukrep.

»Tribune« poroča iz Washingtona: Državni departma je opetovano izjavil, da se podrobnosti v zadevi nemških atašeev ne bodo sporočili. Atašeja se baje ne obdolžujeta udeležbe na kaki zaroti. Okolnost, da je državni tajnik Lansing deloma ugodil nemški zahtevi po navedbi vzrokov, se smatra v Washingtonu kot ugoditev z ozirom na prijateljske odnose. — Drugi listi se izražajo v podobnem smislu.

LONDON, 11. (Kor.) Washingtonski korespondent lista »Morning Post« poroča: Državni tajnik Lansing je sporočil nemškemu poslaniku grofu Bernstorffu, da Združene države po mednarodnem običaju niso dolžne, da bi za mornariškega atašeja pl. Boy-Eda in za vojaškega atašeja pl. Papena izposlovale svobodno spremstvo, temveč so dolžne samo, skrbeti za njuno osebno varnost, dokler se nahajata v območju ameriškega vodstva v pasu nacionalnega vodstva. Vojaški in mornariški ataše nista nikaka diplomata ter po naziranju poznavalcev mednarodnega prava na odprtem morju lahko zapadeta v vojno ujetništvo.

Italijanska zbornica.

RIM, 11. (Kor.) Na včerajšnji seji zbornice je prišlo do viharnih prizorov. Socialistični poslanec Dugoni je dolžil klerikalce, da vplivajo na vojake, vsled česar živjajo vojaški kaplani pri četah več ugleda kakor oficirji. Med njim in poslancem Brandolinijem (centrum) je prišlo do raznih psov. Oba poslanca sta operirala s klofutam. Posl. prof. Enrico Ferri je utemeljeval predlog, da naj se dovoli vladi le trimesečni provizorij in je citiral v podpiranje predloga nastop Cavourja in Sonnina pred 30 leti. (?) Možna ni nobena direktna in enostranska politika, posebno ker je Sredozemsko morje zaprt po tuji vlasti in je Adrija preozka. Ko je prešel posl. Ferri na majske dneve, ki jih je imenoval južnoamerikanske in govoril o punktu, ki zasleduje vsako stvarno samostojno naziranje, so nacionalci očitali Ferriju, da je očital Italijanom vojaško bojazljivost, nakar je skrajna levica očitala nacionalistom, da jih plačujejo orožne. Nastal je velik hrup, ki se je ponovilo, ko je govoril Ferri o tajnem fondu nezaposlenega Barzilajevoga ministrstva in je razpravljalo o dejstvu, da se v garancijskem zakonu ne nahajajo besede o »suverenitetu papeža«. Do ponovnega hrupa je prišlo, ko je posl. Ferri zavračal očitke, da je plačan demagog in da je avgusta 1914 želel vojno skupno z Nemčijo in Avstrijo. Slišati je bilo besede kakor: plačanec, figar, trebušnik.

Predsednik Marcora, ki je zamenj poskušal pomiriti zbornico, je bil apostrofiran z »očetom oblastnežev«. Se je izjavil reformnega socialista De Felice, da je dovolj zbadljiv in da se ne sme priti več do njih, ker se borijo sinovi in bratje kakor levi s sovražnikom, je nastal mir.

Ministrski predsednik Salandra je izjavil, da zbornica kot taka ni dala nedostojnega zgleda in da so osebni spori brezpomembni. Nato je bila seja zaključena.

Doktor, ne dajte, da bi moral obupati. — Dragi moj, govoriti smem le, kakor mi narekuje vest. — Pa menda vendar vsaj ne zapustite te revice? Ali ne poizkusite nobenega sredstva?

Poizkusim vse, in uporabim, kar je v človeških močeh, kar more dati veda, da jo rešim.

Tedaj se je Leontina nenadoma zgenila. Sklonila se je pokoncu na posteljo, strmo pogledala okoli sebe, ne da bi bila videla kaj, se z rokami prijala za prsi in zamrmrala s hripavim glasom:

— Žejna sem!

Takoj nato pa se ji je glava zopet nagnila nazaj, ude pa ji je spreletel krč. Zakričala je nato in končno se je začela čudno, nervozno smejati. Ta smeh je bil žalosten in grozen obenem.

Zdravnik, ki jo je neprestano opazoval, jo je prijel za roko, ki je bila ledeno mrtla, dočim pa so jej stale na čelu debele kaplje znoja.

— Da, da, — je dejal nato, — sedaj ni nikakršnega dvoma več in sem popolnoma uverjen. Ubožici so dali belladorme.

Razstava vojne nabiralnice kovin.

DUNAJ, 12. (Kor.) V slavnostni dvorani vojaškega kazina je včeraj popoldne nadvojvoda Leopold Salvator na slovesen način otvoril razstavo patriotične vojne nabiralnice kovin.

Hrvatski sabor.

ZAGREB, 11. (Kor.) Sabor je sklican za 20. t. m.

Ogrska zbornica.

BUDIMPESTA, 11. (Kor.) Poslanska zbornica je sprejela včeraj indemnitetno predlogo.

Povodenj v Maroškem okraju.

SZASZ REGEN, 11. Radi deževja je Maroš prestopila bregove. Več krajev je poplavljenih.

Yuanšikaj — cesar.

NEW-YORK, 11. (Kor.) Associated Press poroča iz Pekinga, da je Yuanšikaj sprejel cesarsko dostojanstvo.

Angleške izgube.

LONDON, 11. (Kor.) Včerajšnji seznam izgub izkazuje 26 častnikov in 408 mož.

Poziv!

Podpisani je določil znaten znesek, da se oskrbi obutev ubožnim šolarjem v tržaški občini.

Z ozirom na to, da je zelo težko najti dovoljno množino čevljev za šolarje, oziroma potrebno stvarno zanje, se z le-teim najtopleje apelira na meščanstvo, da bi dalo na razpolago občini čevlje, ki se ne rabijo več, ker so že slabi, tudi če nimajo para in se misli, da se ne dajo več popraviti, koške usnja, pete, gornje dele i. dr.

S to stvarino se bodo skušali napraviti čevlji ubožnim šolarjem, ker se ustvari nova vrsta obutve, ki se da prav dobro uporabljati iz tvarine že zavrnjenih in neporabnih čevljev.

Vsi, ki omogočijo s svojimi darovi izvršitev tega načrta, store veliko človekovo ljudno delo, ker bodo z zelo majhnimi žrtvami obvarovali mrazu in boleznim toliko ubogih bosih šolarjev.

Zbiranje omenjene stvarine se bo vršilo od hiše do hiše 15. decembra t. l.; zbirala jo bo šolska mladina dotičnih okrajev.

Sprejemali pa se bodo tudi morebitni darovi, ki bi se ponujali naravnost posameznim šolam tudi po dnevu, določenem za zbiranje.

Trst, 10. decembra 1915.

Mestni magistrat:
Ces. komisar: pl. KREKICH.

Domache vesti.

Odbor ženske CMD podružnice naznaja, da bo letos oddal otrokom veliko število nedodelanih oblek, ker se žal na opetovano prošnjo c. damam, da bi prevzele šivanje, se je oglašilo le malo častnih izjem. Vsled skrajnega števila odbornic in vsled sedanjih razmer je bilo odboru nemogoče pošiljati obleke za šivanje na dom. Vsem cenjenim damam, katere so se radovalno odzvale odborovi prošnji, iskrena hvala in Bog plati!

Nagla smrt. Na redarstveno stražnico v ulici D. Rossetti je včeraj zjutraj prihitela neka ženska ter prosila, naj bi nemudoma pozvali na pomoč zdravnika, češ, da je nekemu možu, stanujočemu v I. nadstropju hiše št. 39 v ulici dell'istituto, grozno slabo. S stražnico so seveda takoj telefonirali na zdravniško postajo, od tu se je zdravnik nemudoma podal v rečeno hišo. Bilo pa je že prepozno, ker je ob svojem prihodu našel tam že mrtvega 50 letnega težaka Alojzija Petriča. Zdravnik je konstatiral, da je Petrič umrl za srčno paralizo.

Hitro, Maurice, hitro! Pošljite po sredstvo za bljuvanje...

— Teci, Josip! — je zaklical Maurice. — Počakaj trenutek! — je dejal zdravnik; — morda bi to sredstvo samo ne zadostovalo. Treba je še kaj drugega. Na, tu recept. Teci sedaj in hitro se vrni.

Josip je odhitel.

Zdravnik je nato nadaljeval:

— Maurice, saj imate dobro kavo?

— Izborno.

— Napravite jo, pa zelo močno... Vi pa, gospod — zdravnik se je obrnil h Karlu — mi pripravite kislasto vodo z vinskim octom, tako da denete žlico vinskega octa v pol steklenice vode.

Pet minut pozneje se je vrnil Josip.

Zdravnik je s pomočjo kozarke z mlačno vodo vlijl Leontini sredstvo za bljuvanje v usta.

Preteklo je četrto ure, a ni bilo še nikakršnega učinka.

Zdravnik je uporabil nato ostala zdravila, ki jih je dal bolnici tudi na mlačni vodi. Tudi sedaj še ni pomagalo nič.

Maurice je že začel obupavati.

— Kaj mislite še poizkusiti? — je prašal z zadušnim glasom.

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépian

— Aj, aj!... Zelo srčkano dekletce!

— Da, dražestno!

— Kdo pa je to dekletce?... Brez dvojne vaše ljubimke?

— Ne, model in sedeva pri meni že nekaj dni... ubogo, a izborna dekletce, zelo nesrečno in zelo zanimivo; pozneje vam povem njeno povest.

— Koliko časa pa že traja nezavest?

— Skoraj eno uro.

— Kako je prišlo to?

— Ne vem.

— Aj?

— Da, vzrok mi je neznan, zakaj se je revici prigodilo vse to... Nekako pred eno uro je prišelka semkaj, vsa bleda, izmučena, in komaj je izpregovorila par besedi, se je nezavestna zgrudila na tla...

Vsekar se jej je moralo zgoditi kaj, kar jo je zelo pretreslo in prestrašilo.

— Ali jo je zasledoval kdo?

Za božičnico našim zmrzujočim beguncem!

Podpisana posredovalnica za gorške begunce v Ljubljani se v polni meri zaveda vsiljivosti na račun dobrohotne usmiljenosti slovenskih rojakov, v prvi vrsti Kranjcev. A za sedaj ne vidi druge pomoči, kot nov apel na usmiljena srca vseh Slovencev, da se tem revnim, mirno trenetajočim revežem, gorškim beguncem v barakah, more od pomoči. Z vsem drugim so naši begunci v Brucku še precej preskrbljeni: s stanovanjem, pa tudi s hrano, a tega kar človeku v hujši zimi zmrzuje oči oživi in ogreje, tople obleke, tega jim popolnoma primanjkuje. Vsako pismo, ki ga podpisana dobi iz tabornikov, se končuje: Vse bi šlo, a zimske obleke ni, zato nujno prosimo litre pomoči!

Ne bilo bi v namenu podpisane, da bi ta ali oni vsled svoje darežljivosti trpel le trohico mraza. A nebrojno je število takih družin, ki imajo v podstrežju kaj ponošene obleke, s kjo ne vedo kam. Z najmanjšim kosčkom te obleke izvrši veliko delo usmiljenja oni, ki to ponošeno obleko daruje podpisani, katera takoj odda isto na najbolje potrebno mesto. Kdor pa nima obleke, naj izkaže svojo ljubezen do gorških rojakov z malim darom, da tako vsaj za Božič najbolj potrebnim izmed njih ogrejemo zmrznjene ude!

Potreba je v teh časih na vseh koncih in krajih velika in siljena. Našim hrabrim vojakom, ki se bijejo za naš dom in našo srečo, moramo skušati to težko borenje lajšati z milimi darovi, revnim vdovam in nesrečnim sirotam padlih celiti grozne dušne in telesne bolečine, a nič manjšo podporo niso potrebni oni, ki so bili primorani bežati pred najhujšim sovražnikom naše zemlje, vsi revni in ubožni, brez sredstev in brez obleke!

Novorojenčki in otroci, ti so največji trpini sedaj! Dobesedno bosji in odteli le v lahna krilca in raztrgane hlače so bežali s svojimi nesrečnimi materami iz ljubljene domovine, iz gorskega juga, tja gori na mrzli sever, kjer jim nedolžni udi trepetajo mraza, ki jim pretresa njih nedolžne koščice!

Smatramo ta nedolžna bitja za sirote naše skupne narodne družine, skušajmo jim lajšati njih neznožno bol, povzročeno po neizmernem domotožju in ude pretresujočem mrazu. Ustvarimo jim samim in njihovim nesrečnim staršem možnost, da dobe za bližajočo se praznike vsaj senco pojma: blaženi, mirni in srečni božični večer!

Tozadevne darove v oblikah in eventualno v gotovini sprejema podpisana: Posredovalnica za gorške begunce v Ljubljani.

Prizren.

Tudi staroslavno mesto na Drini, Prizren — davno hrepenenje in želja vseh Srbov, ki so je v nedavni krvavi balkanski vojni po več stoletjih zopet pridružili svoji kraljevini — je, kakor vsa druga srbska mesta, padlo v roke našim bolgarskim zaveznikom. To je velik uspeh — ne toliko strateški, kolikor moralen, kajti Prizren, onl isti Prizren, za katerega je bilo leta 1913 prelito toliko srbske krvi, so morali Srbi opustiti, kakor so morali vso svojo zemljo.

Ako gre človek po tistih gorskih predelih, ki od zapada zapirajo Kosovo polje, prihaja v dolino zgornje Drine, ki s svojim širokim koritom deli visoke srbsko-albanske klance. Severni del tega predela z mestoma Peč (Ipek) in Djakova je l.

— Puščal je bom na roki kri in nastavljam jej pijavke na sencih in za ušesi, da pospešim izpraznjenje možganskih žil. Reči pa moram, da je ubožica izgubljena, če se nam ne posreči tudi to. Naj gre kdo po pijavke.

Karel je hitro odšel. Zdravnik je z Mauricovo pomočjo pripravil vse za puščanje krvi, ovil trakove Leontini okoli lehti, odprl lanceto in zabodel v žilo.

Kri je prihajala iz žile izpočetka počasi in po kapljicah, potem pa je brizgnila iz nje v močnem curku.

Leontina je odprla oči in zadihala nekoliko prosteje.

— No, — je zamrmral zdravnik, — hvala Bogu, sedaj morem upati, da jo rešimo.

— Kaj je še treba storiti?

— Treba je še skrbeti na vse načine, da bolnica ne zaspi. Saj boste nočjo vi čul pri njej, Maurice, kaj ne?

— Seveda.

— In jaz tudi, — je dostavil Karel, ki se je vrnil s pijavkami, — in jancim vam, gospod doktor, da niti on niti jaz ne zatisneva očesa in da še nikdar ni pazil nihče na kako bolnico tako dobro, kot bova pazila midva.

1913 padel Črnogorcem, dočim si je Srbija prisvojila južni del ravani ob reki Drini z važnim mestom Prizrenom, ki gospoduje nad glavno cesto proti Skadru. Prizren se razprostira na jugu trideset kilometrov velike ravani, a skozenj teče pritok Drine — Bistrica. Cela vrsta mostov vodi preko te vode, nad katero je mesto zgrajeno v obliki teras, podobno nekaterim našim primorskim mestom. Je to slika redke lepote. Stare, male turške hišice in kolibice so posejane na obronkih nad vodo, s skalovja se drzno dvigajo obrisi stare turške trdnjave in od vseh strani gledajo v mesto sedla in doline visokega pogorja, a najbolj z juga.

Temu veličastnemu gorovju nasproti leži kaj ljubko glavni del mesta v njega podnožju v dolini Drine. Prizren je razmerno veliko mesto, ker šteje 12000 hiš in kakih 40000 prebivalcev. Dokler ni pred dvema leti prešel v srbske roke, je živel tiho življenje pravega vzhodnega turškega mesta. V onem času je bilo med prebivalci do 30.000 muslimanov in je tudi danes še večji del pripadnikov islama, ki so, kakor smo čitali, zmagonosne armade zaveznikov združenih centralnih vlasti ob njihovem vходу v mesto najradostneje pozdravljali. V Prizrenu se nahaja nič manj nego trideset mošej in šestindvajset mohamedanskih šol, a razen tega po en katoliški in en grško-avtentični školi.

Sicer je Prizren tudi danes še pravo turško mesto. Ozke ulice, trgovine in bazarji, vse to živo spominja na daljnji, a danes vendar tako bližnji Vzhod.

Od pamtveka je Prizren na glasu po svoji kovalnici orožja in nič manj po izvrstnih delavnicah dragulj. Edino škoda je, da je bil do sedaj odrezan od svetovnega prometa. Ali tudi temu se pride — v kar je opravičene nade — sedaj skoro v okoli.

Razne vesti.

Državni tajnik sv. Stolice in H. Sienkiewicz. Proslavljeni poljski pisatelj H. Sienkiewicz se mudi sedaj v Veveyu v Švici. Minolega meseca je naslovil na kardinala — državnega tajnika to-le pismo: Eminenca! Dovoljujem si ponovno obrniti se do Vaše eminence, ne radi tega, da bi si pridobil kako novo milost, marveč, da se vam iz globine srca zahvalim za tisto milost, ki jo izkazujete moji domovini, in za Vaše marljivo prizadevanje za nesrečne vojne žrtve v Poljski. Vaša skrb reši tisoče poljske dece gotove smrti in tisoči se bodo imeli vam zahvaliti za svojo ekzistenco in svoje življenje. Naj bo rezultat nabiranja za Poljake, ki je je priporočil sv. Oče, kakršenkoli, hvaležnost naša ne mine nikdar in uverjeni bomo, da se je treba vedno obračati do sv. Stolice, v prvi vrsti v času nesreče in nevolje. Poljski narod je bil vedno globoko katoliški, njegova vera je vzdržala v najhujši izkušnji, a radi očetovske dobrote in ljubezni, ki jo je sv. Oče izkazal naši dragi domovini, nam je njegova oseba posebno mila in vredna spoštovanja. Ime Benedikta XV. se bo povsod v naši prostorni deželi, ki je sedaj napojeno s krvjo, omenjalo z otroško ljubeznijo. Oči vseh se obračajo do njega s polno nado in stalno vero, da bi, ako bi tudi ves svet prepuštil Poljsko svoji sodbi, še vedno imela najboljšega in najplemenitejšega očeta za branitelja. Naj božja Previdnost da, da bo mogla Poljska kdaj svojo udanost in hvaležnost izkazati ne samo z besedami, ampak tudi z dejanjem. Naj izvoli Vaša eminenca sprejeti moje globoko priporočilo in mojo najglobljo hvaležnost.

Izpred sodišča.

Vodeno mleko in napačno ime.

Vitez Virginija, iz Dutovelj št. 71 doma, je nosila večkrat mleko po raznih mlekarinah na prodaj. V mlekarini Sandri, ki je last vd. Filomene in Margerite Frausin, v ulici Foscolo, so večkrat tržni komisarji našli pokvarjeno mleko, in naznanili lastnici mlekarne sodišču radi pokvarjenega živila. Lastnici mlekarne ste se izgovarjali, da ste kupili mleko od zgoraj imenovane mlekarice. Vitezove pa niso mogli nikoli najti, ker je imela za vsako mlekarino drugo ime.

Mlekararici ste prosili tržnega komisarja dr. Daneluttija, naj jo mogoče kje izsledijo. In res, nekega dne jo je našel v ulici Fabio Severo z vozom, na katerem je imela 160 litrov mleka. Pregledal je mleko in našel vso količino vodeno in posneto. Ker je vedel, da bo mogoče tudi njemu povedala krivo ime, je poklical stražarja. Tudi stražarju ni povedala pravega imena, tako da tel prefrignili tici ni bilo mogoče nikdar dostaviti povabila. Kakor pa ima vsaka stvar svoj konec, tako je tudi Virginino skrivanje imelo svojega. Izsledili so jo in tirali pred sodnika dr. Pollanza.

Sodnik je imel kaj opraviti, saj ni vedel, pri katerem koncu naj začne razpravljati: toliko ovadb se je nagrmadilo proti njej in proti drugim, ki so bile žrtve njenega pokvarjanja živil.

Pa da bi vsaj kaj priznala; ali kaj še: zanikala je vse, in se delala poštenjša in pobožnejša, kot najbolj pobožna tretje-rednica. Še potem je trdila, da ni nič res, ko je potrdilo pol tržaških mlekarov, da je ona prodajala belo vodo za mleko in se izdajala enkrat za Uršo, enkrat za Nežo.

Ko je sodnik zaključil to res dolgo razpravo, je obsodil Vitez Virginijo radi pretiranja cen, kvarjenja živil in radi napovedbe krivega imena javnim organom na

mesec dni strogega zapora, poostrelega z dvema postoma. Virginija pa še sedaj misli, da je »nedolžna«, ker je prijavila vzklic radi krivde in kazni.

Darovi.

Za CMD družbo je poslal g. Milan Nabergoj 40 kron, katere so darovali tržaški delavci-vojaki, sedaj v Dunajskem Novemestu: F. Marinič, M. Brezovec, F. Vekjet, I. Barič, T. Sancin, I. Škočaj, K. Debeliš, I. Žbogar, V. Koštrin, I. Mihačič, I. Mislje, K. A. Batič, I. Makučič po 1 K; D. Premr 60 vin., A. Antončič, M. Svetina, F. Karij, K. Sluga, I. Krainz, F. Požar, M. Batič, I. Vidan po K 1.50; M. Kompara, I. Kenda, F. Bizjak po 2 K; M. Nabergoj K 5.40. Dasiravno daleč od ljube domovine, vendar ne pozabijo naše miljenke CMD. Bog jih živi in daj, da se čim prej srečno vrnejo v »domovino mili kralj«.

Darovi za okrepčevalnice na Krasu, došli c. kr. namestništvu nemu predsedništvo (XXXIII. izkaz): Krištof Cossovel v Rovinju K 60, Anton Dejak ml. v Trstu K 50 in tvrdka Rastelli & C. K 30. Skupaj K 140. Doslej izkazanih K 19.188'92. Celotna svota K 19.328'92.

Darovi, došli ces. komisariju. V počastitev spomina Klotilde vdove Gabriellini sinovi K 200 in korist skladu za vojne slepe; Samuel Reise (sedaj na Dunaju) K 30 za »vojaški dan«; c. kr. poročnik Gvidon baron Albori K 50 za vojake na bojišču in K 50 za ranjene vojake v kraških lazareti; A. Schurk K 50 za vojake ob Soči; družina Artur Rizzi v počastitev spomina Emilia Ducovicha K 20 in družina Duchkowsitch v počastitev spomina Julijete Seunig K 20 v korist zdravniške postaje; tvrdka Savel D. Modiano K 1.676'70, in sicer K 1.150'30 v poravnano zneskov, izplačanih delavcem njenega podjetja iz sklada za brezposelne od 14. novembra do 4. decembra t. l., in K 526'40 pod naslovom daru istemu skladu; družina Ivan Battara v počastitev spomina Walterja Gartnerja K 20 za naše vojake na soški fronti; v počastitev spomina Julijete Seunig Hugon Cambon in sestre K 15 za vojake ob Soči; Ivan Pettener, c. kr. šolski nadzornik, v počastitev spomina Klotilde vdove Gabriellini, rojene Anthoine, K 10 za vdovinski in sirotinski sklad; odvetnik dr. Edvard Enenkel v počastitev spomina Julijete Seunig K 20 za vojake ob Soči; Friderik pl. Schöller K 50 za vojake jugozapadne armade K 25 za »vojaški dan« in K 25 za ranjene vojake v kraških lazareti, učenci in učence mestne slovenske ljudske šole v Rojanu za vdovinski in sirotinski sklad.

Vesti iz Goriške.

Iz Sežane. Za božičnico vojakom na južni fronti so darovali sledeči po kron:

»Orlek«.

Trebec M. 40 vin., Bizin F. 40 vin., Pirjevec M. 1, Trebec J. 40 vin., Brišček Iv. 1, Husu Ml. 1'40, Trebec J. 40 vin., Brišček M. 1, Stojkovič Fr. 40 vin., Štor Fr. 1, Sanič Iv. 60 vin., Trebec A. 1, Stojkovič Ant. 1'40, Pirjevec F. 1, Pirjevec J. 40 vin., Zlobec F. 1, Ravbar A. 60 vin., Stojkovič Mt. 2, Husu T. 1, Stojkovič K 2, Guštin A. 3, Ravbar J. 1, Pirjevec A. 1, Renčelj Am. 2, Renčelj V. 1, Trebec A. 1, Stojkovič A. 1, Husu J. 1, Husu A. 80 vin., Pirjevec M. 1, Husu Fr. 1, Černe A. 1, Tavčar Fr. 2, Pirjevec A. 1, Husu J. 1, Husu R. 1, Pirjevec And. 1, Miklavc A. 1, Pirjevec Al. 1, Stojkovič Iv. 1, Stojkovič J. 1, Zlobec M. 1, Zele T. 1'20, Krt M. 2, Gergič I. 60 vin., Perhinek Iv. 1. — Nabrano skupaj: 50 K. Nabrale gg. Marija Zlobec in Josipina Stojkovič.

»Dane«.

Miklavc F. 1, Pirjevec N. 1'20, Skapin F. 40 vin., Blokari J. 2 in 200 cig., Pirjevec N. 40 vin., Bizjak F. 2, Renčelj Druž. 1, Pirjevec J. 1, Bizjak Druž. 40 vin., Miklavc Iv. 1, Miklavc J. 2'80, Macarol Am. 1, Rebec Fr. 2, Može M. 1, Bizjak A. 2'40, Kocjan A. 2, Miklavc A. 40 vin., Kocjan A. 40 vin., Pirjevec Druž. 3, Pirjevec Druž. 3 K, Miklavc Ljd. 60 vin., Grmek Ma. 60 vin., Trampuž M. 40 vin., Zabir M. 1, N. N. 40 vin., Bizjak J. 40 vin., Renčelj Ant. 2, Gregoretič A. 40 vin., Kocjan Druž. 1'60, Mahnič F. 1, Bekar M. 1, Pirjevec A. 1, Pirjevec M. 1. — Nabrano skupaj: 38 K 20 v, nabrale gg. Marija Pirjevec in Josipina Pirjevec.

»Šmarje«.

Urbančič F. 40 vin., Tavčar F. 2'40, Šuber J. 1'40, Miklavc F. 1'60, Miklavc J. 50 vin., Miklavc Iv. 2'50, Miklavc A. 3, Zvab I. 80 vin., Majalan A. 60 vin., Filipčič A. 1 K, Živec A. 1, Živec F. 1, Rodion F. 60 vin., Filipčič Št. 2, Križman M. 30 vin., Rodica I. 1, Rodica F. 80 vin., Terpin I., Ukmar J. 2, Ukmar A. 2, Macarol N. 1'20. — Nabranega skupno 26 K 20 vin., nabrale gospodice: Marija Miklavc št. 7 in Marija Miklavc št. 8.

Svota vseh nabranih darov znaša v celi občini 472 K 72 vin. Zupanstvo Sežane.

Umrlj so:

Prijavljeni dne 12. t. m. na mestnem fizikatu: Benussi Querina, 6 mesecev, ul. della Barriera vecchia št. 7; Karara Ana, 72 let, iz neke goriške bolnišnice; Depace Nedeljko, 67 let, Rocol št. 228; Duhković Emil, 42 let, ul. Alice št. 6; Branik Josip, 17 let, iz neke goriške bolnišnice; Gergič Zvezolana, poldeveti mesec, ul. della Punta del Forno št. 3; Lulek Helena, 63 let, Borzni trg št. 12; Steiner Antonija, 79 let, ul. del Solitario št. 16; Gerlanc Ivanka, 61 let, Škorklja št. 830.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI
se računajo po 4 stot. besedo.
Mestno tiskano besedo se računa enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Tobakarna se odda v najem pod ugodnimi pogoji. Naslov pove ins. odd. Ed. 603

Veliki stenski skladni (block) koledar izda knjigarnica J. STOKA. Za božične praznike izide na elegantnem kartonu edini slovenski koledar te vrste, ki bo obenem služil tudi kakor beležni koledar. V oklepju bo imel hrvaška imena mesecev. Nedelje in prazniki bodo tiskani rdeče. Z ozirom na praktičnost bo ta edini slovenski koledar neizogibno potreben vsem občinskim in župnijskim uradom, vsem odvetnikom in notarjem, trgovcem, obrtnikom in privatnikom. Cena mu bo K 2'40, po pošti K 2'60. Naročila naj se izvoli pošiljati: J. Stoka, knjigarna in trgovina s papirjem, Trst, Molino piccolo št. 19. 700

Mobilirana seba se odda (K 24) poštini gospod. ul. Commercial 9, III. nad. 517

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste šte. 10. 2436

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu (Lastna palača) ustanovljena leta 1838. Zavarovanja proti škodi, povročeni po ognju, strelu in eksplozijah. Zavarovanja steklenih plošč proti razbitju. Zavarovanja proti tatvini z vlomom. Zavarovanja pošiljatev na morju in po suhem. Življenjska zavarovanja v najrazličnejših kombinacijah.

Delniška glavnica in rezerve dne 31. decembra 1914 K 190.678.102'63 Stanje zavarovalne glavnice na življenje (31. 12. 1914) K 558.907'957.

Odkar obstoja družba, je bilo v vseh branah izplačano na škoda K 844.121.137'60.

Zastopstva v vseh deželnih glavnih mestih in važnejših krajih Avstro-Ogrske monarhije.

Umetno-fotografski atelje Trst, ulica del Rivo št. 42 (vrtičke) Trst

Iskušnje vsako fotografsko delo kakor tudi razglede, posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrst. spomenike. **POSEBNOSTI: POVEČANJE IN VSAKE FOTOGRAFIJE** Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročila in jih izvršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo šte. 42

Beložarne mrežice „AUER“

In vsake druge vrste in zistemov od 1-600 sveč svetlobe na debelo se prodaja v ul. Boccaccio 17.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica

Denarnega prometa koncem leta 1914 . . . K 740.000.000

Vlog 44.500.000

Rezervnega zaklada 1.330.000

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je **pupilarno varna** in stoji pod kontrolo

a. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane **lène**

domače hranilnike.

Umetni zobje
z in brez čeljusti, zlate krone in obročki
VILJEM TUSCHER
konces. zobotehnik
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.
Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Zaloga dalmatinskega vina
lastnega pridelka iz Jesenic pri Omišu
Filip Ivanišević
ulica Torre bianca 18, Telefon 14-05
Prodaja na drobno in na debelo.
Gostilna-Butet v ul. Nuova št. 9, v kateri toči svoja vina prve vrste.

Dnevnik „Edinost“ v Trstu

je izdal in založil naslednje knjige:

1. »VOHUN«. Spisal I. F. Cooper. — Cena K 1.60.
2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA«. — Cena 80 vin.
3. »KAZAKI«. Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knaflič. — Cena K 1.60.
4. »PRVA LJUBEZEN«. Spisal I. Sjergiev- vč Turgijev. Poslovenil dr. Oustav Gregorin. — Cena 1 K.
5. »POLJUB«. Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin.
6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBREDNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGO-SLOVANI«. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu.) — Cena 80 vin.
7. »IGRALEC«. Roman iz spominov mladeniča. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60.
8. »JURKICA AGICEVA«. Spisal Ksaver Šandor - Gjalski. Prevel F. Orel. Cena K 2.
9. »UDOVICA«. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič. Poslovenil Stefan Klavž. Cena K 1.60.
10. »JUG«. Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. Cena K 3.
11. »VITEZ IZ RDEČE HIŠE«. (Le Chevalier de Mais'm rouge.) Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prevel Ferdo Perhacev. — Cena K 2.50.

Zaloga tu in inozemskih vin, špirta, liker-lev in razprodaja na drobno in debelo

Jakob Perhacev
Trst, Via delle Acque št. 6

(Nasproti Café Centrale).

Velik izbor francoskega šampanja, peničih dezer- tih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renkih vin. Mesilla in Chianti. Rum, kognak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec silivovec in brinjavec. Izdelki l. vrste, došli iz dotičnih kraljev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpošila se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko.

Razprodaja od pol litra naprej.